

Pholiota squarrosoides

Kryddtofsskivling

Storsvampar, Basidiesvampar

Klass: Agaricomycetes, **Ordning:** Agaricales, **Familj:** Strophariaceae, **Släkte:** Pholiota (tofsskivlingar), **Art:** Pholiota squarrosoides - kryddtofsskivling (Peck) Sacc. **Synonymer:**

Kännetecken

Kryddtofsskivling är snarlik fjällig tofsskivling *Pholiota squarrosa*, som är en vanlig och välkänd art. Den skiljer sig främst genom att hatten är tydligt klibbig i fuktigt väder och att den har en stark, kryddartad lukt. Dessutom är den i allmänhet mindre och spensligare och i mikroskop skiljer den sig bl.a. genom att sporerna är betydligt mindre.

Utbredning och status

En mycket sällsynt art, som bara är funnen vid ett fåtal tillfällen i Sverige. Under 1980-talet hittades den på tre ställen i Uppland. Dessförinnan fanns två mycket gamla fynd från Västmanland och Uppland. På senare tid har den även hittats i Örebro och Medelpad. I övriga Norden finns den sällsynt i södra och mellersta Finland men är inte funnen i Danmark eller Norge. Arten är mycket sällsynt även i övriga Europa och bara känd från enstaka lokaler i Frankrike, Tyskland och Polen. På grund av likheten med t.ex. fjällig tofsskivling kan den dock vara något förbisedd. I Nordamerika är arten vitt spridd och uppenbart vanligare än i Europa. Utbredningsbilden både i Europa och Nordamerika tyder på att arten gynnas av ett kontinentalt klimat med varma somrar. Rimligtvis finns den också i Asiens tempererade skogar.

Ekologi

Svampen är saprofytt på ved av lövträd. De svenska fynden har gjorts på döda eller skadade stammar av björk, asp och sälg, men av litteraturen framgår att den kan växa på många olika lövträd.

Hot

Avverkning av värdräden och bortgallring av gamla lövträd på artens växtplatser är påtagliga hot.

Åtgärder

Kända lokaler måste besökas för att utröna om arten finns kvar där. Återfinns den måste de träd den växer på skyddas på något sätt för att undgå avverkning. Omgivande bestånd bör skötas så att svampen får goda spridningsmöjligheter. Lövbekämpning i branter, raviner och på andra klimatiskt gynnade platser, som kan utgöra framtida växtlokaler för kryddtofsskivling och andra rödlistade arter, skall i möjligaste mån lämnas för fri utveckling.

Övrigt

Utländska namn - FI: Kalposuomuhelokka.

Litteratur

Jacobsson, S. 1990. Pholiota in northern Europe. *Windahlia* 19: 1–86.
Marchand, A. 1980. *Champignons du nord et du midi* 6. Perpignan. (BILD, som Pholiota. aurivella var. cerifera). Moser, M. 1978. *Fungorum Rariorum Icones Coloratae. Pars VII.* J. Cramer, Vaduz.

Författare

Stig Jacobsson 1997. Rev. ArtDatabanken 2010.